

॥ ఆరుణికోపనిషత్ ॥

ఆరుణికాఖ్యోపనిషత్స్యాతసంన్యాసినోఽమలాః ।
యత్రబోధాద్యాన్తి ముక్తిం తద్రామబ్రహ్మ మే గతిః ॥
ఓం ఆప్యాయన్త్వితి శాన్తిః ॥
ఓం ఆరుణిః ప్రాజాపత్యః ప్రజాపతీర్లోకం జగామ । తం
గత్వోవాచ । కేన భగవన్కర్మాణ్యశేషతో విస్సజామీతి ।
తం హోవాచ ప్రజాపతిస్తవ
పుత్రాన్ప్రాత్రుఞ్చన్వన్ధ్వాదీశ్శిఖాం యజ్ఞోపవీతం యాగం
స్వాధ్యాయం
భూర్లోకభువర్లోకస్వర్లోకమహర్లోకజనోలోకతపోలోకసత్యలోకం
చాతలతలాతలవితలసుతలరసాతలమహాతలపాతాలం బ్రహ్మాణ్డం
చ విస్సజీత్ । దణ్డమాచ్ఛాదనం చైవ కౌపీనం చ
పరిగ్రహేత్ । శేషం విస్సజీదితి ॥ ౧ ॥
గృహస్థో బ్రహ్మచారీ వా వానప్రస్థో వా ఉపవీతం భూమావప్సు
వా విస్సజీత్ । లౌకికాగ్నినుదరాగ్నౌ సమారోపయేత్ ।
గాయత్రీం చ స్వవాచాగ్నౌ సమారోపయేత్ । కుటీచరో
బ్రహ్మచారీ కుటుంబం విస్సజీత్ । పాత్రం విస్సజీత్ ।
పవిత్రం విస్సజీత్ । దణ్డాలోకాంశ్చ విస్సజీదితి హోవాచ ।
అత ఉర్ధ్వమమస్త్రవదాచరేత్ । ఊర్ధ్వగమనం విస్సజీత్ ।
శౌషధవదశనమాచరేత్ । త్రిసన్ధ్యాదౌ స్నానమాచరేత్ ।
సన్ధిం సమాధావాత్మన్యాచరేత్ । సర్వేషు
వేదేష్వారణ్యకమావర్తయేదుపనిషదమావర్తయేదుపనిషదమావర్తయే
ఏదితి ॥ ౨ ॥
ఖల్వహం బ్రహ్మసూచనాత్సూత్రం బ్రహ్మసూత్రమహమేవ
విద్వాన్ప్రవృత్సూత్రం త్యజేద్విద్వాన్య ఏవం వేద సంన్యస్తం మయా
సంన్యస్తం మయా సంన్యస్తం మయేతి త్రిరుక్త్యాభయం

సర్వభూతీభ్యో మత్తః సర్వం ప్రవర్తతే | సఖామాగోపాయోజః
సఖాయోఽసీన్తస్య వజ్రోఽసి వార్తఘ్నుః శర్మ మే భవ
యత్పాపం తన్నివారయేతి | అనేన మస్తేణ కృతం వాఇణవం
దణ్డం కౌపీనం

పరిగ్రహేదౌషధవదశనమాచరేదౌషధవదశనం
ప్రాశ్నీయాద్యథాలాభమశ్నీయాత్ | బ్రహ్మచర్యమహింసా
చాపరిగ్రహం చ సత్యం చ యత్సేన హి రక్షత హి రక్షత హి
రక్షత ఇతి || ౩ ||

అథాతః పరమహంసపరివ్రాజకానామాసనశయనాదికం భూమౌ
బ్రహ్మచర్యం మృత్యాత్రమలామ్బుపాత్రం దారుపాత్రం వా
యతీనాం

కామక్రోధహర్షరోషలోభమోహదమ్బదర్పెచ్ఛాసూయామమత్వాహక్ష్కే
ఆరాదీనపి పరిత్యజేత్ | వర్షాసు ధ్రువశీలోఽష్టై
మాసాసేకాకీ యతిశ్చరేత్ ద్వాపేవ వా విచరేద్ద్వాపేవ వా
విచరేదితి || ౩ ||

స ఖల్వేవం యో విద్వాన్సోపనయనాదూర్ధ్వమేతాని ప్రాగ్వా త్యజేత్ |
పిత్రం పుత్రమగ్నుప్రవవీతం కర్మ కలత్రం చాన్యదపీహ యతయో
భిక్షార్థం గ్రామం ప్రవిశంతి పాణిపాత్రముదరపాత్రం వా |
ఓం హి ఓం హి ఓం హిత్యేతదుపనిషదం విన్యసేత్ ||

ఖల్వేతదుపనిషదం విద్వాన్య ఏవం వేద పాలాశం
బైల్వమాశ్వత్థమౌదుమ్బరం దణ్డం మౌఞ్జీం మేఖలాం
యజ్ఞోపవీతం చ త్యక్త్వా శూరో య ఏవం వేద | తద్విష్ణోః
పరమం పదం సదా పశ్యంతి సూరయః | దివీవ చక్షురాతతమ్ |
తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగ్రువాంసః సమిన్ధతే | విష్ణోర్భృత్రమం
పదమితి | ఏవం నిర్వాణానుశాసనం వేదానుశాసనం
వేదానుశాసనమితి || ౫ ||

ఓం ఆప్యాయన్త్వీతి శాన్తిః ||

ఇతి సామవేదీయారుణికోపనిషత్సమాప్తా ||

For corrections
Mail to urbhaskar@yahoo.com